

Урежаа
редакционен
комитетъ

Абонаментъ 150 лев
за странство 300 лев
Прематъ се обя-
вения

ПРОБУДА

Отговорен
редакторъ
Н. Атанасовъ

Редакция и Адми-
нистрация Печат.
„ПРОГРЕСУЛЪ“
— СИЛИСТРА —

Redacția și Adminis-
trația „Progresul”
Siliștra

„PROBUDA“ | Седмичен вестникъ за политика и обществени знания | Ziar Săptămânal

ЕТО ПОСЛЕДСТВИЯТА

Нападението, извършено отъ цин-
царина Беза върху държавния под-
секретаръ г-нъ Ангелеску, предиз-
вика справедливото негодуване въ
всички среди въ страната и изразъ
на това негодуване станала всички
вестници, безразлично къмъ кой по-
литически лагеръ принадлежатъ. И
това е, и справедливо, и логично,
защото не само не могатъ да бж-
датъ одобрявани подобни издева-
телства надъ живота на човѣка, но
ще трябва да се ладе да разбератъ
всички подобни обезумѣли хора, че
деянията имъ сж престъпни, без-
различно отъ какви мотиве могатъ
да бждатъ продиктувани, и че ще
бждатъ най безпощадно наказани
всички, които бжа си въобразили,
че въ името на криворазбрани на-
ционални интереси могатъ да стре-
лятъ не само върху министъръ, но
върху когото и да било. Ще трябва
да се разбере отъ всички, че и
трибуната на народното събрание, и
страницитъ на вестницитъ сж мѣ-
ста, отъ които ще трябва да се
говори и пише само онова, което
би охранило интереситъ на държа-
вата, а не само на господстваща
нация. Въ насъ, за голямо съжаление,
това не винаги се спазва. И
трибуната на народното събрание,
и страницитъ на вестницитъ се из-
ползуватъ не само за създаване
враждебно настроение противъ от-
дѣлни малцинства, но често открито
се одобряватъ и насърчаватъ
убийствата, извършени надъ мал-
цинствата. Най близъкъ примѣръ
за това ни дава речта, която г-нъ
професоръ Йорга произнесе въ
народното събрание при разисква-
не закона за допълване закона за
Нова Добруджа, въ която той ка-
зваше: „ржцетъ, които знаятъ да дър-
жатъ мотиката, ще могатъ да у-
правляватъ и пушката“. Този думи
на почтени професоръ сж единъ
познатъ къмъ ония, на които смѣта-
ше, че интереситъ сж много увер-
дени и справедливо ще бжде, ако
ги защитятъ съ оръжия не въ ръка,
като куршумитъ бждатъ насочени
противъ българитъ, които той со-
чеше като виновници за създава-
не на закона.—И ако това, наистина,
бѣ станало така, ако бѣха уби-
ти не единъ, а десетки българи,

тогава тѣмъ убийства щѣла да се
оправдаватъ като национално дѣло,
акогитъ имъ щѣла да се обявятъ
за национални герои и нѣмаше да
се намѣри нито единъ съдъ който
би ги осъдилъ. Вестницитъ бжа
гръмнали съ хвалебствия по адресъ
на убийцитъ, а голѣми вестничаръ
и парламентаренъ деецъ Шайхару
отъ в. „Курентулъ“ би изказалъ
съжалението си, че убийцитъ сж
малко, че би трябвало да паднатъ
още много, ако не всички българи,
както това направи при убийствата
въ Е. Богданово, Добриско.

Преди нѣколко години единъ виденъ
адвокатъ отъ града ни ударя ша-
маръ на префекта въ присѣствие-
то на министъръ. Шамара бѣ уда-
ренъ не на личността, а на пред-
ставителя на административната вла-
стъ и оскърбителя на тази властъ
не остана нито до вечерта на де-
на, въ който нанесе оскърблението,
въ затвора. Само въ единъ вест-
никъ отъ столичната преса се появи
единъ протестъ, подписанъ отъ
десетина души и нито единъ отъ
останалитъ вестници даде какъто
и да е знакъ на протестъ противъ
едно оскърбление, нанесено отъ е-
динъ адвокатъ на административ-
ната властъ.

Шестъ месеца следъ това, шефа
на динамаритъ въ окръга, капи-
танъ Попеску стреля въ сѣмния то-
зи представителъ и то въ присѣ-
ствието на членове отъ Кралската
фамилия. Въ момента възбужденіе-
то противъ Попеску бѣ голямо. Той
бѣ малтретиранъ жестоко на мѣ-
стото, вързанъ за шинта съ въжъ,
като най голѣмъ окаяникъ приве-
денъ презъ града и соченъ като
голямъ престъпникъ и заведенъ въ
затвора. Но той не остана тамъ по
вече отъ едно денонощие. Бѣ изис-
канъ и предаденъ въ военния за-
творъ въ казармата, отъ което скоро
бѣ приведенъ другде. Този слу-
чай бѣ само отбелязанъ въ вест-
ницитъ, но нито негодуване, нито
протестъ имаше противъ посегате-
лството върху живота на представителъ
на административната властъ.

Три месеца следъ това капитанъ
Попеску бѣ съденъ отъ воененъ
съдъ, оправданъ и пуснатъ отъ за-
вора, до като още стреляния пре-

Г-нъ Министъръ Йонъ Михалаке за положението въ Кадрилатера и Закона за Нова Добруджа

По поводъ на атентата извър-
шенъ върху живота на държавния
подсекретаръ Ангелеску и подчер-
таната връзка между атентата и
гласуваниятъ законъ за допълване
на Закона за Нова Добруджа, ми-
нистеръ Йонъ Михалаке е нап-
равилъ изявление, които изясняватъ
гледнщето на правителството върху
причинитъ на честитъ конфликтъ
между колониститъ македонци и
мѣстното население и действител-
нитъ резултати, които ще донесе
приложението на Закона за Нова
Добруджа заедно съ измѣненіето му.

Като отбелязва, че въ Нова Доб-
руджа има 10000 семейства коло-
нисти, отъ които 7000 отъ старото
кралство и 3000 отъ Македония и
че най лошо е положението на тѣ-
зи отъ старото кралство, обаче съ

тѣхъ вестницитъ никога не сж се
занимавали, той казва:

„Конфликтитъ съ мѣстното насе-
ление сж се явявали особено въ
македонскитъ колонии и се дъл-
жатъ не толкова на причини отъ
душевенъ характеръ, колкото на
други две обстоятелства:

1) Колонизирането стана не само
върху държавна земя, но и върху
третинитъ, части отъ мѣстното на-
селение. Тѣ не сж комасирани, но
прѣснати навсякъде между собст-
веността на коренянитъ българи и
турци. При все, че закона предпа-
даше, че само следъ прилагане на
комасирането да се осмислятъ ко-
лониститъ съ частта, която се след-
ва на държавата, подъ натиска на
масовото прилагане на македонци-
(Следва 2 страница)

фектъ не бѣ излизалъ отъ Солни-
цата, където лѣкуваха причинена-
та му рана. Не само това, капитанъ
Попеску бѣ дори повишенъ и пра-
тенъ обратно въ нашия градъ.

Оправдава го, защото извършилъ
опитъ за убийството на префекта,
понеже въ лицето на последния
видялъ приятелъ и защитникъ на
българитъ, и отъ тукъ националистъ
интереси застрашени и, за да се
спаситъ, трябва да се убие пре-
фекта, съ каквито намѣрения стре-
ля върху му.

Всички знаятъ какъвъ приятелъ
бѣ той на българитъ и колко бѣ-
ха защитени живота и имота имъ
презъ негово време, но това не
попречи на вестницитъ да оправдаватъ
господката му и възхвалятъ сжлъ,
че тѣ патриотично е погледналъ
на дѣлото и тѣ справедливо про-
изнесълъ присъдата.

Само четире, петъ години преди
събитията, които разказваме, се из-
върши нѣщо по вече. Представи-
тель на организация, които и до
днесъ сжществуватъ, въ името пакъ
на националистъ интереси, уби пре-
фекта на полицията въ Яши, а дѣ-
лото по това убийство, следъ като
се разохожда по много сѣдилища
изъ Романия, намѣри се съдъ, кой-
то оправда убиеца. По голѣмата
частъ отъ вестницитъ намѣриха мо-
тивни да оправдаватъ произнесената

отъ съдъ присъда. Забѣлежител-
ното бѣ още и това, че въ цяла
Романия дълго не се намараше ад-
вокатъ да защити интереситъ на
убития, кои се само единъ, един-
чески адвокатъ, който намѣри сме-
лостъ да се яви въ съда, като за-
щитникъ на наследникитъ на уби-
тия префекта.

Убиецътъ не само бѣ оправданъ
и възвеличенъ въ народенъ герой,
но, веднага следъ оправдаването му,
празнува сватбата си и му бѣ пра-
тена народна конница, която ескор-
тира свадбеното му шествие. Вест-
ницитъ цялъ седмици описваха то-
ва голямо събитие, като дадохъ го-
лями подробности за даровѣтъ, кон-
то бѣха поднесени отъ гърлове и
села.

Така въ насъ се отнасяха до ско-
ро къмъ убийствата извършени надъ
хора, който можеха да бждатъ обя-
вени за причетни на българи или
евреи. Така ненаказано минаваха
тѣмъ убийци и това даде своитъ
последствие. Безумци, като Беза, си
въобразиха, че могатъ да убиватъ
ненаказано и ето го въ кабинета
и въ министра съ насоченъ револ-
веръ стрелящъ въ самия министъръ.
Това е краи на онова, което вече
редъ години се практикуваше. Да-
но стресне поне този случай ония,
които можеха да одобряватъ и на-
сърдчаватъ такива убийства.

ти и при двояката на държавна земя, както при нашите президенти, така особено при нас, трябва да се дават за временно ползуване от колонистите често по 2—3—4 хектара парчета, смесени с останалите ниви. Иначе се даваха даже цели земи. Всъщност разбира, какъвто неизчерпаем извор за конфликти може да съставлява едно подобно положение и колко ефтино е да се спекулира после с извадите на колонистите от една страна, предлагането на българския елемент от друга страна и пр.

2) Втори източник на конфликти съставлява липсата на милица. Колонистите от старото кралство, дошли по съ време, съ собствени сили, както могат, си построиха по една колиба. Нищетата им е още по-голяма, защото са задължени на търговските банки с ливарски лихви и днес са заплашени от разорение.

Колонистите македонци дойдоха обаче под натиска на условията в Македония, дето животът им е действително невъзможен съ настаняване на безмястия от Мала Азия и съ предизвиканата размисна на населението.

Бившите правителства бѣха решили съ министерско постановление да приемат само 1500 семейства бѣжници и сториха всичко възможно, за да спрат излизането на останалите. Не можах да отстоям обаче на комитет бѣжници македонци и бѣха принудени да ги заведат въ Кадрилатера, тъй както направихме и ние, защото не можехме иначе.

Дошли набѣрао, често пакти презъ зимата, бѣха затворени въ по-населените села и настанени въ каишките на мѣстното население. Живеейки въ скитата къщи или въ скитните дворове, не македонци и българи или турци да бъдат, но брати и брати, все пакъ лесно е да се разбере какъвто изворъ на недоразумения може да се яви. Това бѣхъ полон сѣнети, догато дойдохме на власт, и въ по-малка степенъ това е и днесъ.

Какво трѣбваше да се прави?

Разрешението е ново отъ само себе комасиране, за да знае коренникътъ кое е негово и колонистътъ да получи най-малко и окончателно частта си. Постройка на жилища за колонистите, за да се глѣжи всѣки за жилищата и стопанството си.

Законътъ за Нова Добруджа цели да уреди едновременно съ прието положение на повечето отъ 40.000 души, положението на ония и няколко хиляди жители, които на книга са обезземлени, защото са пропуснали срока за представяне на декларациите, но фактически имъ са оставена земята отъ всички правителства тъймо защото се е считало, че е несоравдливо и опасно да се отнематъ на 2—3000 души земята, съ които се прехранватъ и да бъдатъ изхвърлени на улицата, или задъ граница.

Ако фактическото положение може да продължи до прилагане на комасирането, отъ момента когато то комасирането отстранява окончателно или задържа окончателно нѣкого върху една собственост, конфликта между фактическото и законното положение трѣбваше да добие известно разрешение. Това разрешение не можеше да бъде освенъ изхвърлянето имъ по улиците или по-малко срокъ отъ 30 дни. Който върва, че би се осигурило спокойствието на границите на държавата съ първото разрешение се ядѣе. Въ интереса на това спокойствие, законътъ възприема второто разрешение като установява, че въ случай че коренникътъ (мѣстния жител) е билъ вече обезземленъ, за да се даде земята на колониста, държавата задържа колониста и не е длъжна да върне земята на коренникътъ. По този начинъ нито една земя не ще се вземе отъ колонистите, а държавата предлага да си взема третината и отъ новите декларации.

Второто условие, което наложи допълнението на закона е бързината въ време и причината економия. Едно нормално комасиране предполага да се измѣри всѣка частца и да се направя раздѣлата на об-

що за всѣки жител. Това означава най-малко 3-годишна работа и нѣколко стотини милиони разходи, пакъ непрекъснати конфликти. Опростихъ метода: нѣма да мѣримъ всѣка частца, но взимамъ за основа количеството декларирани и признати на всѣкиго. Ясно е, че е една голяма приблизителност, какъто би била и въ останалата държавна прилагането на една подобна система.

Какво стана съ раздѣлата? Където е въ минусъ, ясно е, че не се продаде частъ по частъ (колко ще продължи, мо е да си съставимъ идея: Г-нъ Диню Братану, Г-нъ Пилати и други закупили преди нѣколко години въ Кадрилатера една мошва отъ 400 хектара раздѣлена на повече отъ 160 парцела. На повечето мѣста обаче, ще излезе въ повече, защото болшин-

ството са декларирани въ по-малко.

Въ този случай държавата ще вземе една трета отъ пакъ. Какъ ще се разпредѣлятъ останалите две трети? Споредъ духа на стария законъ би следвало пропорционално съ пространството на всѣкиго, отъ когото е произлязълъ. Но понеже това пространство не се знае то-чнѣ, новиятъ законъ установява 4 категории, на които ще се даде. Но ясно е, че тѣзи 4 категории не се измѣняватъ съ това, което се следва на държавата запазено изключително за колонистите, но съ това, което трѣбва да се върне на старите собственици чрезъ дългият и скѣпъ начинъ на измѣрване парче по парче (и. н.) Ето цѣниятъ смисълъ на „криминалния“ законъ за Нова Добруджа.

Върху направените извадения ще се повѣримъ.

ТЪЖНИ РЕЗУЛТАТИ

на една заядана училищна политика

На 14 т. н. Настоятелството при българското общество въ Силистра уволни осемъ души отъ персонала при Гимназията. Мотива на тия уволнения е отдавна вече измисленъ и стои на видно мѣсто въ „платформата“ на Миткова, за да торози съ него неудобните учители, отъ категорията на тѣ наречените нецензовани. Въ разпрострени съобщения до уволнените се казва: „Уволнявате се, понеже не отговаряте по цензъ съгласно членъ 16 буква Б. отъ Закона за частното образование и съгласно предписанията въ горния духъ на Министерството на Народното просвещение“.

Съставъ на Настоятелството.

Между всички ония добри граждани, които въ тия тежки економическа криза отдѣлятъ отъ скъпото си време и се нагърбватъ съ тежката и неблагодарна задача да редятъ културното дѣло на своите

сънародници въ града, за нещастие, по пѣти на демагогията, на интригата и на изборните машинации могатъ да провикнатъ хора съ лоши намѣрения. Тия хора, неспособни въ своите професии и въ редовестъ на политически партии, смѣтатъ да реализиратъ своите амбиции подъ прикритието на българското общество. Тѣ взематъ намощие надъ своите колеги въ Настоятелството и, подъ най-благовидни предлози, имъ налагатъ мѣроприятия, диаметрално противоположни на интересите на обществото. Една отъ задачите на директорите въ заседанията на настоятелството.

Подъ уларите на тия неспризнати величия подпадатъ на първо мѣсто учителите, защото тѣ са хората, които първи могатъ да разбулятъ тѣхните нескрасни попълнения. А скѣбата на учителите е въ тѣхните рѣце, понеже тѣ имъ плащатъ. За да има поне от-

Франческъ Девеси

Бѣдащите европейски министерства

(По поводъ меморандума на Г-нъ Брианъ)

(продължение)

Днесъ почти въ всички европейски търговци, индустриалци, банкери, класи, земледелци, който да има произведени на извозване въ странство или който да не дойде отъ тамъ сурови материали или работни предмети. За всички тѣхъ границата е една бариера, която често ги брани, но която трѣбва да бъде минавана постоянно, базо по нѣмъ на животъ, базо по тона на животъ. Числеността не минава границата. Тя е граница на властита и изоредка му. Оцѣмъ той и всички, отъ явни и не. Той е единъ отъ тѣ-

зи, които следатъ най-строга върху народния суверинитетъ.

Духътъ на недоверие. За човека на идеалитъ, границата е, единъ принципъ, който доуши ограничаваня, тария монополия. Въ бирократа е обратното. Въ недоверие догма, една надъ религия. Ако случило равновѣдно едно международно или външно споразумение съ една чужбина чужденецъ, недоверитъ е, защото се следва да бъде сѣрвомъ една възможностъ „чужденецъ“. Поддържа най-малко скрита маса и напѣва и, за да го изгуби,

нагласа и той начинъ. На въображението интрига, противоставя действителна интрига, която предизвиква една не по-малко действителна интрига отъ другата страна. „И способността“ договаряне не е този, който би получавалъ най-голямата тежестъ, а този, който би могълъ да се подхване, че е издѣлалъ произволенъ св. Следващото на неяснитъ, тѣмъ и неразбрани членове, чѣкото послѣствия неяснитъ хората на търговията, трѣбва да се дѣра въ недоверителни и недоверителенъ духъ на утѣжданията.

Това положение на недоверие, тѣ обявяването въ международните конференции и д. н. мѣтно би отстояло при изследването съвременни. Можемъ да кажемъ още

гова, който не виждаме често. Означено е да кажемъ нѣщо, въ което имамъ въбѣдливъ връзка. Напрежението въ връзка съ естествено основа на искреността въ сделките. Полена дѣла подозрението и недоверие то не мѣчатъ и атмосфера та ще се промѣни. Много мѣрзави, които навикътъ въ недоверие сѣ обявява като невъзможни, ще се видятъ веднага осмислени. Европейските правителства. Цѣ прѣнада една прѣмѣра. Подъ влиянието на панъ американското движение, американските държави екзотични конвенции, по силата на които всички писма, които се изпращатъ въ тѣхъ държави, плащатъ тансга въ вътрешни мореплавателства. Испания се прѣследва въ тѣ нѣмъ

ности гаранция за една малка справедливост при разглеждането по-кожението и интереси на учителите, традицията е установила директори да присъствуват в такива заседания и да дават своите компетентни мнения, като гледат да координират по възможност интересите на училището с тия на учителя и да парират изгласените удари, отпавени към учителите.

Нарушение процедурата.

Без да се спираме подробно върху формалната подготовка на събранията от 14 т. м., въ което станала прословутите уволнения, безспорен факт е, че директора на гимназиите, нито пък неговия заместник, не бяха канени. И по този начин учители и учителки, които са си посветили сърцето и живота на това училище, са останали съвършено без защита срещу посегателствата на отделни личности или течения въ Настоятелството, за които не е било никакъ възможно да подведат своите добросъвестни другари. Поради този само факт процедурата е нарушена и взетите въ това заседание решения са протокол № 33 са незаконни.

Мотивировката на уволненията.

Чл. 16, буква Б. от Закона за частното образование изисква образователен ценз, съответстващ на този, що се изисква от учителите при държавните училища. Този член на нашия настоятели насочва срещу ония наши прогимназиални учители и учителки с средно образование, които са придобили правото на прогимназиални и по-вече от които са се проявили с своята преданост, добросъвестност и акуратност. Обаче, чл. 108 от горепомнатия закон изрично се явява въ тѣхна защита, като им дава правото да продъл-

жават да учителствуват, щомъ са работили вече въ областта на просвѣтата десет години въз основа на едно придобито по законен редъ право.

Предписанията на Министерството и ревизионните актове на инспекторите

Прегърсваме съ най-голямо внимание архивата и се мъчиме да откриемъ и въщо страшно въ тия „предписания“. Напрасенъ трудъ. Направените въ разсечения въ тия писма и ревизионни актове вирират новите учители по ромънски езикъ, ромънска история, ромънска география и новите и класически езичи.

Има като изключение частни възражения и противъ двама от старите учители (единия вече две години е въ оставка), но не противъ тѣхното право да преподаватъ изобщо въ българските гимназии, а само имъ се отказва правото да преподаватъ ромънски езикъ, ромънска история, ром. география и гражданско учение.

Явно беззаконие.

Отъ всичко това излиза, че не само процедурата на уволненията съ протокол № 33 отъ 14 т. м. е нарушена, но и по смѣство този актъ преди всичко е едно беззаконие.

Нашиятъ училища и закона на Ангелеску

Не сме си правили илюзии, че нашите държавници въ Ромъния ще бъдатъ добре разположени къмъ културните прояви на меншествата. Драконовският законъ на Ангелеску по просвѣтното дѣло поставилъ нѣколкото наши училища въ твърде тежки условия. Ромънски държавници много добре са обмислили въпроса и, върни на своите тенденции, тѣ са минирали съ своите закони и правилници

българските училища. Ако съ свои изключителенъ законъ за изземване на земи въ Нова Добруджа тѣ съсилаха економически това население, безспорно е, че не по-слабъ ударъ нанесохъ на училищата ни съ закона на Ангелеску.

По католиците отъ павата

Никога не сме поддържали, че не бива да зачитаме и да се съобразяваме съ законите на страната, обаче, и самата Конституция ни дава основание, съобразявайки се съ законите, да бранимъ своите елементарни правдини. Но, да се престараваме по отношение изпълнението на враждебните намъ законоположения, да бъдемъ по-жестоки къмъ нашите институти отъ самите официални бюрократи, да нанасяме тежъкъ ударъ на скромните и бедни наши труженици съ самолюбие и наслада, това, . . . това е аномалия, това е сядизъмъ

Анекдотъ

Неотдавна единъ разказъ разказваше, че двама настоятели, незнамъ отъ коя планета, презъ единъ зубавъ майски денъ се запитали за Букурещъ и, следъ като намѣрили портите на Министерството, останали си дисагити въ предверието и се изтъпачили предъ Министра. Последния е билъ помоленъ да издаде нѣколко „предписания“, защото имъ са били нужди за подписването на паспорта на нѣколко „нецензувани“ вирогавци. Министъръ ги погледналъ съ такъвъ презрение, че очилата на единия паднали.

Но, да си кажемъ правичката, ние не искаме да въираме този шегджия, дажъ е и като разказва анекдоти. Па съветваме и нашите читатели да не му дигатъ въратъ.

Но шегата на страна.

Котерийни тенденции

Посветените въ интимните подбуды на интелектуалните автори

на масовите уволнения знаатъ добре, че последните са резултатъ на две тенденции.

Първо, отмишание на всички ония, които са дръзнали да запазятъ човѣшко достоинство и да изразятъ доблестно своето схващане по училищната политика на Обществото дажъ и тогава, когато това схващане противоречи на становището на ръководните фактори въ Настоятелството. Тия фактори не са се стѣснявали да оправдаватъ своите неуспѣхи по реализирането на тѣхната платформа съ опозиционните разбириания на нѣкои учители. Какъ и въ кои случаи тия учители са спазвали тѣхната „дейностъ“, тия господа не биха могли да кажатъ. Но много е угодно да обясняватъ своето собствено безсилие съ нагласени брѣшу други обвинения, още по-вече, когато тия други могатъ, наистина, да бъдатъ спъвачка не въ творческата дейностъ, а въ котерийните аспирации.

Политически тенденции

Като допълнение и почти паралелно съ личния режими въ Б. О. върватъ и известни политически тенденции. Много пъти и при разни случаи въ събранията са били правени лекции, че при ализаннето въ училищата сграда отърсватъ отъ себе си праха на политическите клубове. Че, ако по мегданите и по клубовете са либерали, аверескани, националъ-царанисти и такива и о-накива, въ училищата се явяватъ само като ратници за българска култура. Обаче, тия хубави лозунги, провъгласявани въ събранията, се по-вече и по-вече забравятъ. Опитите за използване органициите на Б. О. за задачи на нѣкои политически течения напоследъкъ се засилватъ.

Борбите между отделните групировки вече се използватъ отъ представителите на тия политичес-

тава конвенция, резултатъ на което е, че да се вързатъ еднакъ планъ отъ Мадридъ въ Буѣносъ Айросъ или Санъ-Франциско струва толкова, колкото да се вързатъ отъ Мадридъ въ Сарагоса.

Предложете да се направя общото нѣщо на едно писмо отъ Букурещъ на Парижъ или Стокхолмъ и ще видите, че всички европейски управления ще ви изтъкватъ въ обстойни рапорти, че подобна мѣрка е неуратична, че ще съеме държавния бюджетъ въ полза на чужденците и др. Но създайте въ Женева еднакъ европейски пощенски отдѣлъ и ще видите, че, ва да донаже полезността се, ще подари да разреши въпроса съ издоволяване на всички и ще усиде.

„Interstate Commerce Commission“. Да не се мисли, че предложението отъ Бризна система е една авантюристична новост. Постоянната връзка между известни държави учреденая фантасически съществуватъ отдѣлно въ Вашингтонъ 48 държави, които съставляватъ Американския съюзъ, се радватъ съ пълна автономностъ въ всички политически, юридически, административни, данъчни и пр. въпроси. Забележано е, че ако една отъ държавите би желала да наложи такъвъ изграу произведението на друга държава, или ако, ва да облагодетелствува вноса на своите стоки, би желала да намали привоените жѣлѣзожитни цени, то ва би могало да доведе до заплашване мѣрки отъ страна на друга

държава и създаване на положение като въ Европа. За избѣгване на тази опасностъ, създаде се въ Вашингтонъ „Комисията за размина между държавите“. Нато едно законодателно тѣло на 48-тѣхъ държави, които съставляватъ Американския съюзъ, не може да вземе известна данъчна или административна мѣрка безъ да уведоми „Interstate Commerce Commission“. Тая комисионъ е и въ чѣто съставъ взематъ делегати на всички държави, проучава дела проектараната мѣрка е отъ естество да попречи на търговските отношения между държавите и, въ случаи на вужалъ, предлага изробоудимитъ нагодения. Възгорарение на тѣхъ изпробоудимитъ нагодения мога да се задържи

широкъ вътрешенъ пазаръ, чѣйто единство и пространостъ донесоха економическото предимство на Съединените щати.

Като се има предвидъ явното разлѣкло въ економическото развитие на разните области на съединените щати, сигурно е, че безъ „Interstate Commerce Commission“ би била нефантасична между държавите и може би американския съюзъ би се разкисалъ следъ една война за раздѣлъ.

„Interstate Commerce Commission“ е една отъ най-важните учреждения на голѣмата федерация.

БОЛНА ЕВРОПА Подобна федерация не би представлявала никаква опасностъ за суверенитета на европейските държави, защото, както дава, всѣко новостъ би трябвало

ки течения. Слабостта на всяка една групировка по отделно взети застава икон от последните, които на всяка цена искаха да задържат ръководните места въ настоятелството за себе си, да правят всевъзможни концесии на политическия корабей. По този начин се създаде сегашното положение, при което групата Митковъ — Лифтеровъ стана безволно оръдие въ чужди ръце, само да запази ръководното място. И можеше лесно да разберем, че тази политическа групировка, която тъй коварно се настанява въ Настоятелството, ще положи всички старания да измени състава на учителското тяло въ своя полза. И Митковци не само пасивно ще посмат отговорности за всички разрушения, но и ще станат алогосети на своите духовни господари, даже и когато са далече или когато неприятеливат на слабостите за селани.

Маскиране

Мнозина, които не познават отблизо положението, си оставали съубежденията, че Настоятелството е действувало безпристрастно, защото между уволнените фигурират и такива, които са манифестирали доста осезателно своите симпатии към меродавните фактори въ Настоятелството. Всичко това, обаче, е само привидно, защото се знае вече, че за последната категория уволнени учители и учителки не ще се намират заместници, и ще бъдат възстановени по своите места. А за всички ония, които не са „наши“, усилено се търсят заместници. Правят се даже усилия да

ло да бъде разгледана от националните парламенти.

Този проект не е нито утопичен, нито измислен. Сигурността му е да се даде тласък и положителен характер на една система на преведени преговори и съглашения. Въ момента, въ който един подобен съюз влезе въ сила и Европа ще има въ Женева своите общи министерства на външните, на финансите, на военните, на външните, на морските, на външните, можем да бъдем сигурни, че диктаторството, прехвърлено от един саван, прехвърлено Европа към съюз, ще вземе изведнъж неотказан устрем и трайност.

Ето защо всички онези, които желат процъфтяването на болната Европа, които искат мира, желат бързото осмисляване на скръпния, не пратичен, външен и ефикасен, проект предложен от меморандума.

Преводът от романиста
(в. Адева)

се измъкнати от архивата онези бракувани учители, които години наред бяха баласт за училището на Странно сътрудничество.

Ето по какъв начин личните амбиции и домогвания въ лицето на Митковцината и политическия идеализъм, които нямат нищо общо съ училищните интереси, си подадох ръка за едно разрушително дело под прикритието на присъствието на законнополитическите.

И за да се нава колко тартюфизма има въ тяхния похват за „ценован“ персонала, ние ще посочим съ две думи само, тяхното неглижиране на другите повеления на „поставлените“. Ревизионните актове са подчертали класическата мръсотия на училищните помощници, за почистването на които господата не исках да отплащат и най незначителният сума. Хвалбите им за създаване на кабинети и библиотеки замързаха тяхната платформа. Нищо повече, една почтена сума, гласувана от учителския съвет и събрана от Дирекцията измесежду учениците специално за ученическата библиотека и за кабинетите, се изразходваха за съвършено други цели.

Ще продължава ли здравомислицата част от Настоятелството и изобщо гражданството пасивно да наблюдава това юдиноско хоро?

Л. Бояджиев

ОТЗИВИ И БЕЛЕЖКИ МѢСТНИ

Г-нъ Д-ръ Т. С. Чанковъ, членъ въ настоятелството на Българското общество, на уроча за безпристрастност уволнение на учители от българските частни гимназии е казал, че само през тази година с имало шест напомнявания от Министерството за тяхното уволнение. По-малко и настоятелството мотавара уволненията съ такива напомнявания от Министерството, заинтересуваните учители поискаха да провират въ архивата на настоятелството, че наистина съществуват такива изреждания.

Настоятелството об, настана, твърде любезно и туря на разположение на заинтересуваните своите дѣла от архивата и то не само за тази, но и за миналите години и се указа, че не съществуват не шест, но нито едно такова напомняване и то не само за тази година, но и за миналите години. Пак продължаваме да мислим, че атири и настоятели Чанковъ говори и твърди онова, което може да се документира. Помисне въ архивата на и—вот не се указа такъв документ, за това молимъ г-нъ доктор да ни укаже №-а и датата само на едно министерско писмо, с

ВНИМАНИЕ!

Ф И Р М А Т А

МЕНГУЛИСЪ & ШИШМАНОГЛУ

МАНИФАКТУРА НА ЕДРО

съ централата въ ГАЛАЦЪ, и клоунъ въ БАЗАРДЖИКЪ,
за да услужим на търговците от Дуросторски окръгъ,
откри клоунъ въ СИЛИСТРА улица „Берлинъ“ № 8
Туря на разположение всички стоки от най прочутите мѣстни
и чуждестранни фабрики съ фабрични цени.

Биемъ всяка конкуренция

Въ интереса на всички е да посетятъ магазинъ
и се убѣдятъ

МЕНГУЛИСЪ & ШИШМАНОГЛУ

Манифактура на Едро
Клоунъ СИЛИСТРА

ието се иска уволнение на тези учители, указано нмде се намератъ и ние ще наизуваме и ще представимъ да мислимъ, че тези уволнения са едно отъ сатрапските проявления на ръководящия хора въ и—вот.

Миналата седмица на много мѣста въ окупата паднаха градини. Нѣкъде загубитъ са незначителни, но има села, дето са унищожени напълно както есенниятъ, така и пролетниятъ посевъ. Населението още отъ сега е лишено отъ прехраната си; както съ напр. селата, Алифакъ Кочуларъ, частъ отъ Малла-Кайнарджа и др. Дълго е на земеделската камара и окупацията постоянна комисия да направи анкета за причинената загуба и оръме се притекатъ на помощ на съвършено пострадалите, като имъ осигурятъ прехрана и семе за посевъ.

Това имъ се падага толкова повече, че при голѣмата финансова криза много бяха намѣрили средства за прехрана и купували семе за посевъ и са сигурни пълча въ ръцетъ отъ отдалечни лица ляхари.

Пма изреждане, че баннотатъ отъ 20 и 5 лева паднаха отъ обращение отъ 1 Септември т. г. До тази дата всички тези банноти трѣбва да бъдатъ обмислени при пласовотъ на Народната банка.

Срока за подаване декларациитъ и правене апелатъ вѣдича на 4 Августъ. Нека всички внимаватъ и не пропусне срока. Икон казвамъ хора съ изкази въ съглашение съ адвокати за голѣми суми за водене на дѣлата имъ. Нека знаатъ, че за подаване декларациитъ не е необходимо адвокатъ.

Бившия Островски агрономъ, презъ 1927 г. е отдалъ 10 хектара земя за църквата въ едно отъ близките до града села. Обаче въпреки това, че свещеникътъ на селото е

облагодетелствувалъ като попомъ съ 10 хект., намѣрилъ е за нужно да се ползува и съ ония дѣла за църквата, като подъ разни предлози е масиравалъ тази съпесткована предъ църков. настоятели. А за какво е дара тая земя на църквата ако тая последната не е имала нужда? И само тоя случай ли е единствения отъ тоя родъ? Мѣстната духовна властъ трѣбва да вземе нужните мѣрки, за да не става нужда да се изясняватъ имената на тая свещеници въ печата.

Въ връзка съ атентата надъ държавния подсекретаръ г-нъ Анжелеску, арестувани са и 7 души студенти македонци, водето въ публично събрание са одобрили и въхваждали дѣлото на атентатора Вега и водето съ редактирали манифестъ, който полицията е конфискувала при разлението му на Букурешкия улича, въ който оправдавалъ атентата. Арестуванъ е и Корнелиу З. Кодриу, водители на „желѣзната лага“ за смѣната цела. Ще бъдатъ съдени като подстрекатели за изрушение на общественая редъ.

Въ чужбина

На 24 тогъ презъ нощта въ Южна Италия е станало голѣмо земетресение. Разрушена са цѣла села и градове. Полетата на много мѣста давали нагледъ на мѣста следъ силни бомбардировки отъ тежка артилерия, тъй голѣмо количество и голѣми дуни са се отирали въ земята. Поброена са 1883 убита и 4260. ранени. Часлото на убитите не е още точно, защото на много мѣста труповетъ са стояли още подъ развалините. Сабя трусове продължавали отъ време на време.

На 27 вечерта, въ околноститъ на Пловдивъ—Вългаря—станало ново земетресение придружено съ подземна бучения. Човѣшки жертви нѣма. Населението препарало пощата подъ отарато небе.